

Jongeren die niet meer leren, maar ook niet werken

Marjolein Korvorst en Francis van der Mooren

In 2007 zijn er in Nederland bijna 830 duizend jongeren van 15 tot 27 jaar, die niet naar school gaan. Van hen heeft 17 procent geen betaalde baan van twaalf uur per week of meer. Bijna driekwart van deze groep geeft aan ook geen interesse te hebben in een dergelijke baan. Door de gunstige economische ontwikkeling is sinds 2004 het percentage niet-werkende jongeren afgenomen. Onder jonge mannen daalde vooral het aandeel werklozen sterk. Bij jonge vrouwen daalde ook het aandeel dat niet actief is op de arbeidsmarkt. Jongeren die zonder startkwalificatie de arbeidsmarkt betreden, zijn drie keer zo vaak niet aan het werk als jongeren die wel over een dergelijke kwalificatie beschikken.

1. Inleiding

Hoewel de economie de laatste jaren weer een hoogconjunctuur kent, zijn er nog steeds jongeren die geen onderwijs volgen, maar ook niet aan het werk zijn. Voor een deel van de jongeren is de situatie dat ze niet naar school gaan en niet werken maar tijdelijk. Het gaat dan om jongeren die een pauze inlassen voordat ze (weer) gaan studeren. Of het betreft jongeren die na hun opleiding even tijd nodig hebben om een baan te vinden. Uit eerder onderzoek (Beckers, Mol, Van der Mooren en De Vries, 2007) blijkt dat van de werkloze jongeren de meeste binnen een paar maanden aan het werk zijn.

Daarnaast zijn er echter ook jongeren die geen plannen hebben om weer naar school te gaan en die ook na langere tijd niet meedraaien in het arbeidsproces. Ze lopen het risico uiteindelijk zelfs helemaal nooit deel te nemen aan het arbeidsproces.

In dit artikel wordt in beeld gebracht welke jongeren aan de kant staan en niet meedraaien in het arbeidsproces. Daarvoor is de ontwikkeling van het aantal niet-werkende niet-schoolgaande jongeren van 15 tot 27 jaar in de periode 2003–2007 geanalyseerd¹⁾. Vanaf 2004 verbeterde de economische situatie en nam de vraag naar arbeid toe. Welke jongeren wisten aan het werk te komen en welke bleven achter? Er is gekeken naar verschillende achtergrondkenmerken zoals geslacht, herkomst, mate van stedelijkheid van de woonplaats en de hoogstbehaalde opleiding. Een opleiding die goed aansluit bij de vraag op de arbeidsmarkt is namelijk van belang voor het vinden van een baan.

Er worden drie arbeidsmarktposities onderscheiden:

- **Werkzame jongeren:** deze hebben betaald werk van twaalf uur per week of meer of hebben zo'n werk aanvaard. Deze groep behoort daarom tot de werkzame beroepsbevolking.
- **Werkloze jongeren:** deze hebben geen werk van twaalf uur per week of meer, maar ontplooiën wel activiteiten

om werk te vinden en zijn hier ook direct voor beschikbaar. Deze groep wordt tot de werkloze beroepsbevolking gerekend.

- **Niet-actieven:** deze willen geen werk voor twaalf uur per week of meer en/of ontplooiën geen activiteiten om dergelijk werk te vinden en/of zijn hiervoor niet direct beschikbaar. Deze groep behoort tot de niet-beroepsbevolking.

De werkloze en de niet-actieve jongeren worden in deze publicatie in sommige gevallen onder één noemer geplaatst en aangeduid met de term niet-werkende jongeren.

2. Niet-schoolgaande en niet-werkende jongeren

In 2007 zijn er in Nederland 829 duizend 15 tot 27 jarigen die geen onderwijs meer volgen. Dat zijn er bijna 90 duizend minder dan in 2003. Het merendeel, 690 duizend, van de niet-schoolgaande jongeren in 2007 heeft een betaalde baan van twaalf uur per week of meer. Van de 139 duizend niet-werkende jongeren zijn er 42 duizend werkloos en 97 duizend niet actief op de arbeidsmarkt. Dit komt dus neer op 17 procent zonder betaald werk.

Binnen de groep 15 tot 27 jarigen speelt leeftijd een rol. Hoe jonger ze zijn, hoe vaker jongeren niet werken. Zo is van de 15 tot 19 jarigen de helft niet aan het werk. Hierbij gaat het vooral om jongeren die het reguliere onderwijs kort hebben onderbroken of die aansluitend na het verlaten van het reguliere onderwijs een cursus zijn gaan volgen (Bierings en De Vries, 2007). Wel is het zo dat slechts 5 procent van de niet-schoolgaande jongeren 15 tot 19 jaar is.

Drie op de tien niet-schoolgaande jongeren zijn tussen de 19 tot 23 jaar. Van hen is 20 procent niet aan het werk.

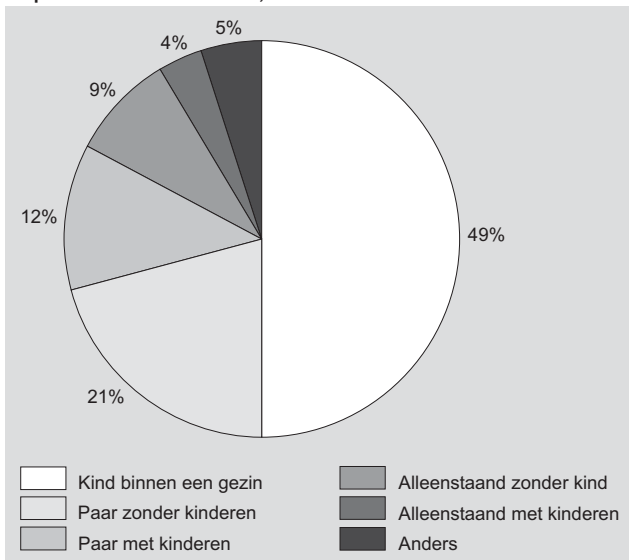
De meeste jongeren die niet meer naar school gaan, ruim zes op de tien, zijn tussen de 23 tot 27 jaar. Van hen heeft maar 13 procent geen betaald werk. Dit zijn jongeren die al een poosje klaar zijn met hun opleiding en de tijd hebben gehad om een baan te vinden. Wanneer zij recent hun opleiding hebben afgerond, gaat het vaak om een opleiding in het hoger onderwijs en is de kans groot dat ze snel een baan vinden.

Staat 1
Niet-schoolgaande jongeren naar leeftijd en arbeidsmarktpositie, 2007

	Totaal	15 tot 19 jaar	19 tot 23 jaar	23 tot 27 jaar
	x 1 000			
Totaal	829	40	261	528
Werkzaam	690	21	210	459
Werkloos	42	5	17	19
Niet actief	97	14	34	50

Het grootste deel, bijna de helft, van de niet-werkende jongeren in Nederland woont nog thuis bij de ouders. Hierbij

1. Niet-werkzame, niet-schoolgaande jongeren (15 tot 27 jaar) naar positie in het huishouden, 2007

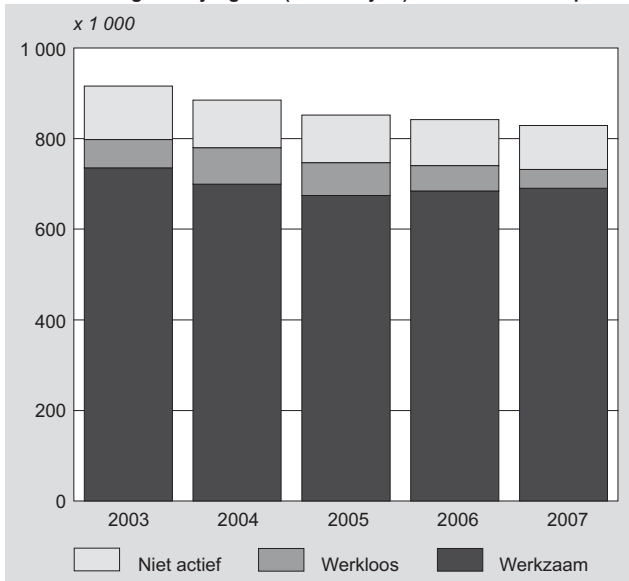
gaat het beduidend vaker om mannen dan om vrouwen. De alleenstaanden met een kind vormen de kleinste groep. Dit zijn hoofdzakelijk vrouwen.

Alleenstaande jonge ouders hebben het vaakst geen betaald werk: zes op de tien van hen zitten thuis. Bij jongeren die een paar vormen met kinderen en alleenstaanden zonder kinderen zijn de percentages met betaald werk het hoogst (tabel 1). Bij deze twee groepen gaat het vooral om 23 tot 27 jarigen. Zoals eerder is gebleken, zijn dit ook de jongeren die vaker aan het werk zijn dan de niet-schoolgaande tieners.

3. Ontwikkeling niet-werkende jongeren en conjunctuur

Het aandeel niet-werkende jongeren hangt nauw samen met de conjuncturele ontwikkeling. Toen het in 2004 eco-

2. Niet-schoolgaande jongeren (15 tot 27 jaar) naar arbeidsmarktpositie

nomisch gezien minder goed ging, zat 21 procent van de niet-schoolgaande jongeren zonder werk. Vanaf 2004 herstelde de economie zich. Het aandeel niet-werkende jongeren daalde tot 17 procent in 2007. Deze daling komt vooral voor rekening van de afname van het aandeel werkloze jongeren. Dat is niet zo vreemd, voor hen is de afstand tot de arbeidsmarkt namelijk betrekkelijk klein. Het zijn jongeren die actief zoeken naar werk en ook direct beschikbaar zijn wanneer ze iets vinden. Als de economie aantrekt, staan zij in de startblokken.

Toch is ook de verwachting dat, als het aanbod van werk toeneemt, ook niet-actieve jongeren eerder geneigd zullen zijn ook op zoek te gaan naar een baan, omdat zij hun kansen groter achten om aan werk te komen in economisch betere tijden (Beckers, Lautenbach en Linden, 2008). Deze trend was de afgelopen jaren echter niet te zien. Het aandeel niet-actieve jongeren is de laatste jaren namelijk min of meer gelijk gebleven.

4. Ontwikkelingen bij mannen en vrouwen

Bij jonge niet-schoolgaande mannen doet de daling van het aandeel niet-werkenden zich iets eerder voor dan bij de vrouwen. Vanaf 2004 neemt het percentage niet-werkende mannen af van 18 procent naar 13 procent in 2007. Bij de jonge vrouwen zet de daling één jaar later in: in 2005-2007 daalt het percentage niet-werkende vrouwen van 25 procent naar 21 procent.

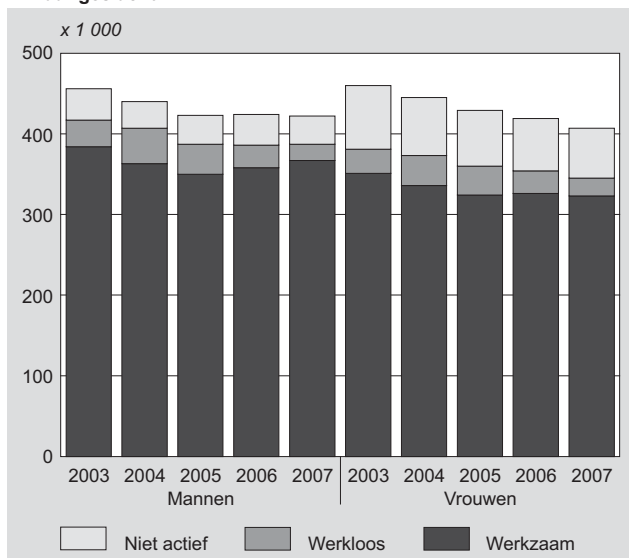
Ook is er sprake van een iets andere ontwikkeling bij jonge mannen en vrouwen. Bij mannen komt de daling van het aandeel niet-werkenden geheel voor rekening van de afname van het aandeel werklozen. Bij vrouwen daalt dit aandeel veel minder sterk dan bij de mannen. Anders dan bij de mannen, zien we bij vrouwen echter ook een afname van het percentage niet-actieven.

4.1 Werkloze mannen en vrouwen

Er is niet zoveel verschil tussen het aandeel werklozen onder niet-schoolgaande jonge mannen en vrouwen. Wel kent de ontwikkeling van dit aandeel onder mannen en vrouwen een iets ander verloop. Gaat het iets minder goed met de economie, zoals in 2004, dan stijgt de werkloosheid onder jonge mannen sterker dan onder jonge vrouwen. Bij een aantrekkende economie is het omgekeerde het geval. Dan profiteren jonge mannen eerder en sterker van de toename in de arbeidsvraag dan vrouwen.

Zo neemt vanaf 2004 de werkloosheid onder jonge mannen in de leeftijd tot 27 jaar al af, terwijl bij jonge vrouwen deze afname dan nog niet te zien is. Het verschil in werkloosheidsontwikkeling tussen jonge mannen en vrouwen lijkt dus conjunctureel bepaald (Beckers et al, 2007). Jonge mannen zijn vaker werkzaam in conjunctuurgevoelige beroepen, zoals in de ICT-sector, terwijl jonge vrouwen meer in sectoren werken die minder gevoelig zijn voor conjuncturele schommelingen, zoals de overheid, het onderwijs en de zorg.

3. Arbeidsmarktpositie van niet-schoolgaande jongeren (15 tot 27 jaar) naar geslacht

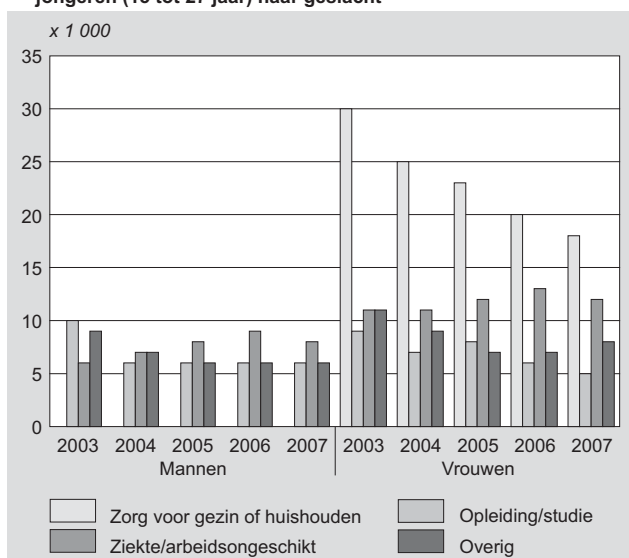

4.2 Niet-actieve mannen en vrouwen

Dat jonge vrouwen veel minder vaker betaald werk verrichten dan jonge mannen, komt vooral door het hoge aantal niet-actieven onder vrouwen. In 2007 waren 62 duizend jonge vrouwen niet actief op de arbeidsmarkt tegenover 35 duizend mannen. Uitgedrukt als aandeel van het totale aantal niet-schoolgaande jonge vrouwen en mannen is dit respectievelijk 15 en 8 procent.

Dit hoge aantal niet-actieven onder vrouwen kan voor een deel verklaard worden door het hoge aantal vrouwen dat aangeeft niet te kunnen of te willen werken vanwege de zorg voor het gezin of het huishouden. Door jonge mannen wordt dit vrijwel nooit gemeld als een reden om niet op de arbeidsmarkt te participeren. Sinds 2003 is het aantal vrouwen dat vanwege het huishouden of het gezin geen betaald werk kan of wil verrichten wel gestaag afgenomen. In 2003 betrof het nog 30 duizend vrouwen. In 2007 is dit aantal gedaald naar 18 duizend.

4. Redenen om niet te kunnen/willen werken van niet-schoolgaande jongeren (15 tot 27 jaar) naar geslacht

Verder valt op dat bij jonge vrouwen het aantal dat meldt vanwege ziekte of arbeidsongeschiktheid niet te kunnen of willen werken hoger is dan bij mannen. Wel is dit bij mannen de belangrijkste reden om niet te kunnen of te willen werken. Zowel bij mannen als bij vrouwen zijn deze aantallen in 2007 ten opzichte van 2003 gestegen. Dit strookt met het sterk toegenomen aantal jongeren met een Wajong uitkering in de afgelopen jaren (CBS, 2008; Kok en Hop, SEO, 2008).

5. Ontwikkelingen bij autochtonen en allochtonen

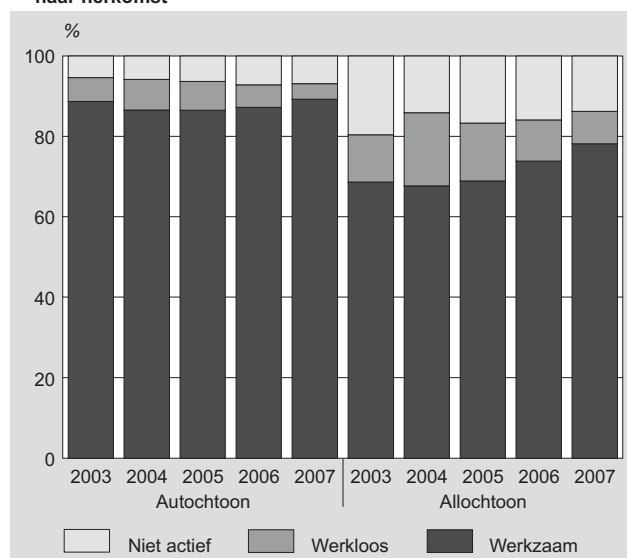
Niet-schoolgaande (westerse en niet-westerse) allochtone jongeren hebben veel vaker geen betaald werk dan autochtone jongeren. Dit komt niet alleen door het hogere aandeel werklozen binnen deze groep, maar vooral ook door het relatief hoge percentage niet-actieven. Allochtone mannen zijn in 2007 twee maal zo vaak niet actief op de arbeidsmarkt als autochtone mannen. Allochtone vrouwen zijn tweeënhalf keer zo vaak niet actief als autochtone vrouwen.

Voor zowel autochtone als allochtone jongeren geldt dat de situatie in de afgelopen jaren is verbeterd. In 2004 had nog 37 procent van de allochtone jongeren die niet meer naar school gingen, geen werk. Onder autochtonen ging het om 17 procent. Vanaf 2004 daalden deze percentages bij beide groepen ongeveer even hard. In 2007 komt het aandeel niet-werkenden bij allochtone jongeren uit op 29 procent en bij de autochtone op 14 procent.

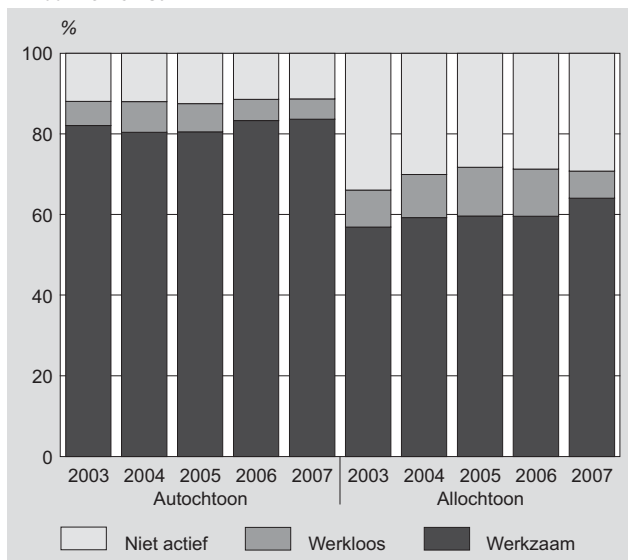
Bij allochtone mannen is vooral het aandeel werklozen sterk afgenomen: van 18 procent in 2004 tot 8 procent in 2007. Bij autochtone mannen is deze daling iets minder fors. Daarnaast is sinds 2005 ook het percentage niet-actieven bij allochtone mannen gedaald.

Ook jonge allochtone vrouwen gingen vaker aan het werk. Deze groep lijkt echter iets later te profiteren van de aantrekkende economie. Zo daalt na 2004 het aandeel werklozen onder jonge mannen en autochtone vrouwen, bij allochtone vrouwen zet deze daling pas vanaf 2005 in. Bij

5. Arbeidsmarktpositie van niet-schoolgaande mannen (15 tot 27 jaar) naar herkomst

6. Arbeidsmarktpositie van niet-schoollaarnde vrouwen (15 tot 27 jaar) naar herkomst

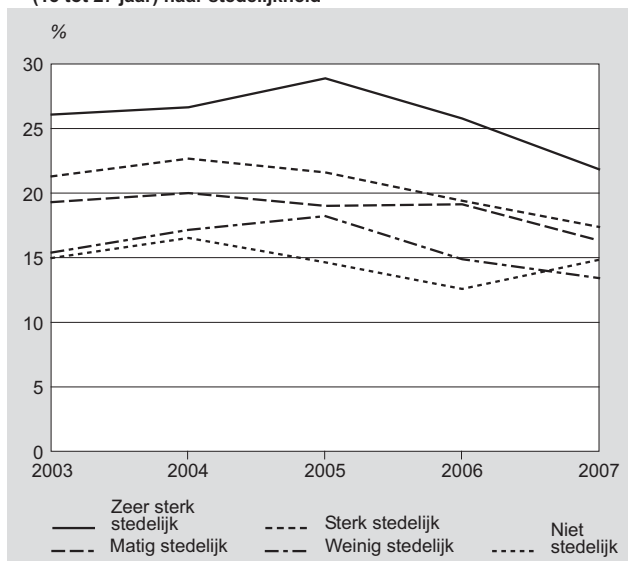

allochtone vrouwen is in 2003–2005 het aandeel niet-actieven afgenomen. Dat betekent dat meer vrouwen actief op zoek zijn gegaan naar werk. Omdat niet iedereen direct een baan heeft gevonden, is hierdoor het aandeel werklozen bij hen in 2005 nog iets toegenomen.

6. Ontwikkelingen naar stedelijkheid

Om een vergelijking te maken tussen niet-werkende jongeren in de verschillende regio's in Nederland wordt gebruik gemaakt van de stedelijkheid van een gebied. Daarbij worden vijf categorieën onderscheiden die variëren van zeer sterk stedelijk tot niet stedelijk. In de zeer sterk stedelijke gebieden wonen relatief de meeste niet-werkende jongeren. In 2007 is in deze gebieden 22 procent van de jongeren die niet meer naar school gaan niet aan het werk. In de weinig en niet-stedelijke gebieden is dat respectievelijk 13 en 15 procent.

7. Aandeel niet-werkzamen onder niet-schoollaarnde jongeren (15 tot 27 jaar) naar stedelijkheid

In bijna alle gebieden is het aandeel niet-werkende jongeren de afgelopen jaren afgenomen. Wel kent deze afname in de verschillende gebieden een ander verloop. Zo daalde in sterk stedelijke gebieden en matig stedelijke gebieden het aandeel niet-werkenden vanaf 2004, terwijl in de zeer sterk en weinig stedelijke gebieden deze daling pas vanaf 2005 inzette. In de niet-stedelijke gebieden is het percentage niet-werkenden in de periode 2003–2007 ongeveer gelijk gebleven.

7. Opleidingsniveau en startkwalificatie

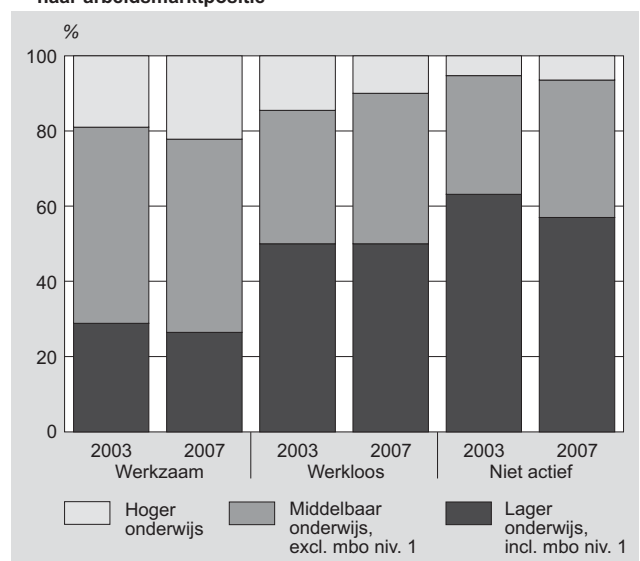
Voor het vinden van een baan is het belangrijk dat een opleiding aansluit bij de arbeidsmarkt. Hier wordt door het kabinet ook steeds meer aandacht aan besteed. Bijvoorbeeld door te benadrukken dat het noodzakelijk is dat elke jongere met een zogenaamde startkwalificatie de arbeidsmarkt betreedt. Deze startkwalificatie is het minimale niveau dat nodig is om een volwaardige plaats op de arbeidsmarkt te veroveren, of door te stromen naar vervolgonderwijs (hoger onderwijs). In Nederland is het niveau vastgesteld op een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een basisberoepsopleiding (mbo-niveau 2). Jongeren die zonder startkwalificatie het onderwijs verlaten, worden aangeduid als voortijdig schoolverlater.

7.1 Hoogstbehaalde opleiding

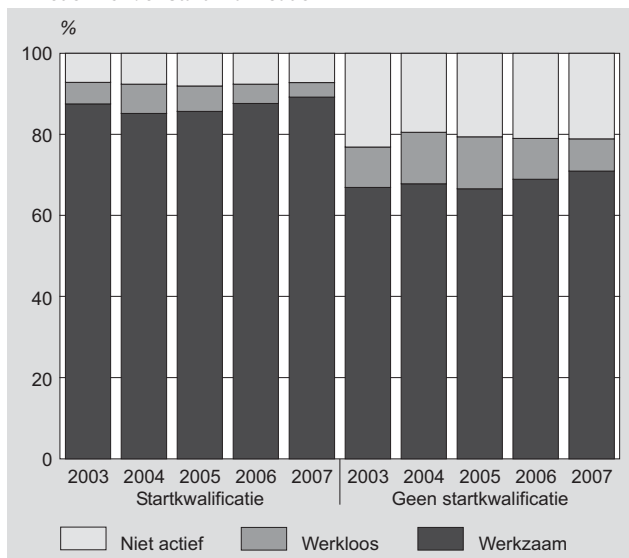
Het opleidingsniveau onder jongeren in Nederland is de laatste jaren gestegen. Dit geldt zeker voor de werkende niet-schoollaarnde jongeren van 15 tot 27 jaar. In 2007 had één op de vijf een opleiding in het hoger onderwijs afgerond. Vergeleken met 2003 is dat een stijging met 3 procentpunten. Het aandeel laagopgeleiden onder de werkende jongeren is juist gedaald.

Ook binnen de groep niet-werkenden neemt het percentage laagopgeleiden sinds 2003 af, maar van een stijging

8. Opleidingsniveau van niet-schoollaarnde jongeren (15 tot 27 jaar) naar arbeidsmarktpositie

9. Arbeidsmarktpositie van niet-schoolgaande jongeren (15 tot 27 jaar) met en zonder startkwalificatie

van het aandeel hoogopgeleiden is geen sprake. Het aantal hoogopgeleide werkloze jongeren is de afgelopen periode zelfs gedaald. In 2007 was van de werkloze jongeren 10 procent hoogopgeleid, tegenover 15 procent in 2003. Een verklaring hiervoor is dat in een krappere arbeidsmarkt hoogopgeleide jongeren eerder instromen naar betaald werk dan laagopgeleide.

7.2 Jongeren met en zonder startkwalificatie

In 2007 zijn er in totaal 251 duizend jongeren voortijdig, dit wil zeggen zonder startkwalificatie, van school gegaan. Jongeren zonder een startkwalificatie zijn bijna drie keer zo vaak werkloos en ook drie keer zo vaak niet actief als jongeren die wel over een dergelijke kwalificatie beschikken. Werkloze jongeren die niet beschikken over een startkwalificatie lopen ook een groter risico langdurig werkloos te worden (Landelijke Jeugdmonitor, 2008). Tot de langdurige werklozen wordt iedereen gerekend die twaalf maanden of meer werkloos is.

In de afgelopen vijf jaar is zowel het aandeel niet-werkenden zonder startkwalificatie als het aandeel niet-werkenden met startkwalificatie afgenomen. Wel profiteerden jongeren met een startkwalificatie iets eerder van de aantrekkende economie.

8. Conclusies

Door de verbeterde economische situatie in Nederland is vanaf 2004 het aandeel niet-werkenden onder de jongeren die niet meer op school zitten, afgenomen. Er zijn met name veel minder werkloze jonge mannen. Mannen werken vaker dan vrouwen in conjunctuurgevoelige beroepen. Zij profiteren daarom meer dan vrouwen van een toenemende vraag naar arbeidskrachten. Onder allochtone mannen was de daling van het aandeel werklozen nog iets sterker dan onder autochtone mannen. Anders dan bij

autochtone mannen nam bij deze groep ook het percentage niet-actieven af.

Onder jonge vrouwen die niet meer naar school gaan, daalde het aandeel werklozen iets minder fors dan bij mannen. Wel waren er minder vrouwen die afzagen van betaald werk vanwege de zorg voor het gezin of het huishouden. Dit had tot gevolg dat bij vrouwen het percentage niet-actieven afnam. Zowel bij mannen als bij vrouwen is het aandeel dat aangeeft niet te kunnen of te willen werken vanwege ziekte of arbeidsongeschiktheid de afgelopen jaren toegenomen.

Het aandeel hoogopgeleiden onder jongeren is de laatste jaren gestegen, terwijl het aandeel lager opgeleiden is gedaald. Om succesvol te zijn in het vinden van een baan is een startkwalificatie belangrijk. Jongeren die zonder startkwalificatie van school zijn gegaan, zijn vaker niet aan het werk dan de jongeren met een startkwalificatie. Ook profiteren ze minder snel van een toenemende arbeidsvraag.

Technische toelichting

De gegevens in dit artikel zijn afkomstig uit de Enquête beroepsbevolking (EBB). In de EBB wordt informatie verzameld over de arbeidsmarktsituatie van personen van 15 jaar en ouder. De EBB is een steekproefonderzoek dat maandelijks wordt gehouden onder personen in Nederland, met uitzondering van personen in inrichtingen, instellingen en tehuizen. Hiervoor wordt elk jaar een steekproef getrokken van ongeveer 1 procent van de Nederlandse bevolking.

Begrippen

Herkomst

In de CBS-indeling van herkomst worden personen ingedeeld op grond van hun geboorteland en dat van hun ouders. Autochtonen zijn personen van wie beide ouders in Nederland geboren zijn. Allochtonen zijn personen van wie minstens één ouder in het buitenland geboren is. De volgende categorieën van herkomstgroepering worden onderscheiden:

- *Autochtonen*;
- *Westerse allochtonen*. Het land van herkomst is gelegen in Europa (met uitzondering van Nederland en Turkije), Noord-Amerika, Indonesië, Japan of Oceanië;
- *Niet-westerse allochtonen*. Het land van herkomst is Turkije of een land in Afrika, Azië (met uitzondering van Indonesië en Japan) of Latijns-Amerika.

Opleidingsniveau

Het behaalde opleidingsniveau is het niveau van de hoogste met succes gevolgde opleiding. De opleidingen zijn ingedeeld naar opleidingsniveau volgens de Standaard onderwijsindeling SOI-2006. De SOI-code is opgebouwd uit vijf

cijfers, waarbij het eerste cijfer het niveau aangeeft, het tweede en derde de onderwijssector en de laatste twee cijfers de onderwijssubsector. Voor de indeling van het opleidingsniveau in de volgende drie categorieën zijn de eerste drie cijfers van de SOI-code gebruikt:

- laag opleidingsniveau: basisonderwijs, vmbo en mbo-1 niveau;
- middelbaar opleidingsniveau: mbo-2 niveau, havo en vwo;
- hoog opleidingsniveau: hbo en wo;
- onbekend.

Positie in het huishouden

De huishoudenspositie van een persoon wordt vastgesteld als alleenstaand dan wel samenwonend of gehuwd. Deze categorieën worden verder uitgesplitst naar het al dan niet aanwezig zijn van kinderen jonger dan 15 jaar in het huishouden. Als een persoon geen zelfstandig huishouden heeft, valt deze persoon in de categorie 'Overig persoon in het huishouden'. Het gaat hierbij voornamelijk om thuiswonende kinderen van 15 jaar of ouder.

Startkwalificatie

Een startkwalificatie betreft een afgeronde havo- of vwo-opleiding of een opleiding op mbo-2 niveau of hoger. Mbo-2 niveau is vastgelegd in de Wet Educatie en Beroepsonderwijs (WEB). Personen zonder een startkwalificatie zijn personen die uitsluitend basisonderwijs, een vmbo-diploma, een mbo-1 diploma hebben behaald of geen diploma.

Stedelijkheid van een gebied

Een maatstaf voor de concentratie van menselijke activiteiten gebaseerd op de gemiddelde omgevingsadressendichtheid (oad). Hierbij zijn vijf categorieën onderscheiden:

- zeer sterk stedelijk: gemiddelde oad van 2 500 of meer adressen per km²;
- sterk stedelijk: gemiddelde oad van 1 500 tot 2 500 adressen per km²;
- matig stedelijk: gemiddelde oad van 1 000 tot 1 500 adressen per km²;
- weinig stedelijk: gemiddelde oad van 500 tot 1 000 adressen per km²;
- niet stedelijk: gemiddelde oad van minder dan 500 adressen per km².

Literatuur

Beckers, I., Lautenbach, H. en Linden, G. (2008). *Onbenut arbeidsaanbod en economische groei*. In: Socio-economische trends, 2e kwartaal 2008, blz. 37–42.

Beckers, I., Mol, M., Mooren, F., van der en Vries, R., de (2007). *Jeugd gezond en steeds beter opgeleid*. In: CBS, De Nederlandse samenleving 2007 (blz. 183–192). Den Haag: OBt bv.

Bierings, H.J., en Vries, R. de (2007). *Jongeren en ouderen zonder startkwalificatie op de arbeidsmarkt*. In: Socio-economische trends, 3e kwartaal 2007, CBS, pp. 23–29.

Centraal Bureau voor de Statistiek (2008). *Sterke stijging aantal jonggehandicapten*. CBS-webmagazine, 16 april 2008.

Kok, L., en Hop, P. (2008). *In en uit de Wajong. Analyse van stromen en de samenloop met betaald werk*. Rapportage SEO Economisch Onderzoek (Publicatienr. 2008-32). Onderzoek uitgevoerd in opdracht van de Raad voor Werk en Inkomen.

Landelijke Jeugdmonitor (2008). Rapportage 1e kwartaal 2008. Jeugdwerkloosheid. Voorburg/Heerlen: Centraal Bureau voor de Statistiek.

Noot in de tekst

- 1) De cijfers in dit artikel over niet-schoolgaande jongeren komen niet volledig overeen met die in het recent verschenen rapport *Jongeren 2006* (Hagoort, Vieveen, Sluiter, Goedhuys en Hersevoort).

De belangrijkste reden voor het verschil in cijfers is de gehanteerde afbakening van de groep niet-schoolgaande jongeren. In dit artikel wordt daarvoor de (inter)nationale onderwijsafleiding gebruikt. Jongeren die in de vier weken voorafgaand aan de enquête geen regulier onderwijs hebben gevolgd en die ook niet aangeven na de vakantie weer te willen beginnen met een opleiding worden gerekend tot de groep niet-schoolgaande jongeren. Jongeren die aangeven na de vakantie wel weer te gaan beginnen, worden beschouwd als schoolgaand.

In *Jongeren 2006* wordt de groep niet-schoolgaande jongeren bepaald met behulp van onderwijsregistraties van het voortgezet onderwijs (BRON-VO), middelbaar beroepsonderwijs (BRON-MBO), en hoger beroeps- en universitair onderwijs (CRIHO). Jongeren die op 1 oktober 2005 en/of 1 oktober 2006 geen geldige inschrijving hadden voor het voortgezet onderwijs of het middelbaar onderwijs en gedurende het schooljaar 2005/06 en/of 2006/07 niet stonden ingeschreven voor het hoger beroeps- of universitair onderwijs worden in het rapport gerekend tot de groep niet-schoolgaande jongeren. Aangezien de onderwijsregistraties geen gegevens bevatten over het particulier onderwijs, praktijkonderwijs, expertise centra, het speciaal onderwijs, het algemeen volwassenenonderwijs (vavo), de Open Universiteit en theologische universiteiten, zijn de jongeren die hiervoor stonden ingeschreven ook gerekend als niet-schoolgaand. Hetzelfde geldt voor jongeren die geen opleiding volgen, maar hiermee na de vakantie wel weer willen beginnen.

Verder worden in dit artikel cijfers uit de Enquête Beroepsbevolking (EBB) gepubliceerd voor de periode 2004-2007, terwijl in het rapport gekozen is voor 2006, dit in verband met koppelingen met andere bestanden. In het artikel is tevens de nieuw ingevoerde weegmethode voor de EBB al toegepast, terwijl dat in *Jongeren 2006* niet het geval is. Vergeleken met het jaar 2006 is het aantal niet-schoolgaande, niet-werkende jongeren in 2007 afgenomen. Ook door de nieuwe weegmethode valt dit aantal iets lager uit.

Tabel 1
Niet-schoolgaande jongeren (15 tot 27 jaar) naar arbeidmarktpositie en achtergrondkenmerken, 2007

	Totaal	Werkzaam	Niet werkzaam	
			werkloos	niet actief
<i>x 1 000</i>				
Totaal	829	690	42	97
Mannen	422	367	20	35
Vrouwen	407	323	22	62
15 tot 19 jaar	40	21	5	14
19 tot 23 jaar	261	210	17	34
23 tot 27 jaar	528	459	19	50
Autochtoon	652	564	29	59
Westers allochtoon	63	49	4	10
Niet-westers allochtoon	113	76	9	28
Zeer sterk stedelijk	144	113	8	23
Sterk stedelijk	252	208	13	31
Matig stedelijk	165	138	10	17
Weinig stedelijk	176	153	7	16
Niet stedelijk	92	79	4	9
Alleenstaand zonder kinderen	106	94	5	7
Alleenstaand met kinderen	8	3	.	4
Paar zonder kinderen	76	47	3	26
Paar met kinderen	226	210	6	10
Kind binnen een gezin	377	307	24	46
Anders	34	28	2	4
Lager onderwijs, incl. mbo niv. 1	251	178	20	53
Middelbaar onderwijs, excl. mbo niv. 1	395	345	16	34
Hoger onderwijs	159	149	4	6
Onbekend	25	18	2	5
Geen startkwalificatie	251	178	20	53
Startkwalificatie – minimaal mbo niv. 2	554	494	20	40
Onbekend	25	18	2	5

Bron: CBS, Enquête Beroepsbevolking.